

EU:s jordbrukspolitik efter 2013

Dina synpunkter är viktiga

EU:s jordbrukspolitik efter 2013 – offentlig diskussion Sammanfattning av bidragen

Europeiska kommissionen
Jordbruk och
landsbygdsutveckling

SV

EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska reformeras senast 2013. Ett formellt offentligt samråd om jordbrukspolitiken efter 2013 kommer att genomföras senare i år när kommissionen offentliggör ett policydokument om olika alternativ för den framtida jordbrukspolitiken.

Den 12 april 2010 inbjöd kommissionen därför alla intresserade medborgare och organisationer i EU – oavsett om de är verksamma inom jordbruksområdet eller inte – att delta i diskussionen om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken samt om principerna och målen för politiken. Diskussionsforumet på webben var öppet till den 11 juni 2010.

Avsikten var att ge så många medborgare och intressenter som möjligt inom EU tillfälle att säga sin mening på ett tidigt stadium i överläggningarna om EU:s framtida jordbrukspolitik. Deras svar kommer att ligga till grund för de beslut som fattas. Så snart kommissionen lägger fram ett meddelande om denna fråga senare i år kommer ett formellt samråd att inledas.

Metodik

På webbplatsen för kommissionens generaldirektorat för jordbruk iordningställdes en särskild sida där de intresserade kunde framföra sina synpunkter, som skulle vara strukturerade kring fyra huvudfrågor. Tre breda kategorier inbjöds att svara:

- Allmänheten.
- Intressenter.
- Tankesmedjor, forskningsinstitut m.fl.

Allmänheten ombads att besvara frågorna på webben. Kommissionen uppmanade vissa intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut m.fl. att lämna mer detaljerade inlagor, som också skulle inriktas på de fyra frågorna och även bifoga en kort sammanfattning av sina synpunkter om frågorna.

Samtidigt uppmanade kommissionen de nationella landsbygdsnätverken och andra medlemmar av det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling att starta diskussioner i sina respektive länder eller organisationer och att bidra till den offentliga diskussionen via detta nätverk.

En oberoende grupp av sakkunniga och experter sammanfattade de inlägg som togs emot. Denna rapport är deras sammanfattning av de tillfrågades synpunkter. Det är inte en analys av synpunkterna och deras värde kommenteras inte heller. Det bör betonas att svaren inte utgör en enkät med en representativ del av samhället. De avspeglar åsikter hos dem som var tillräckligt intresserade av ämnet för att vilja yttra sig och synpunkter från de organ som kommissionen uppmanade att delta i diskussionen.

Cirka 5 700 inlägg offentliggjordes på webbplatsen. I synnerhet gensvaret från allmänheten överträffade kraftigt förväntningarna.

Svaren på de fyra huvudfrågorna

De fyra frågorna var brett formulerade. Svaren på frågorna överlappade ibland varandra och en del svar var inte koncentrerade. Trots detta kunde vissa huvudteman urskiljas.

Fråga 1 – Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU?

Flertalet intressenter, tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga ansåg att det är mer önskvärt att ha en gemensam jordbrukspolitik på EU-nivå än en rad olika nationella eller regionala politiska strategier eller ingen jordbrukspolitik alls. Många, men inte alla, ansåg att flera av de senaste årens reformer av EU:s jordbrukspolitik har styrt politiken i rätt riktning. Det fanns en bred enighet om att en gemensam EU-politik är viktig för att kunna garantera rättvisa konkurrensvillkor inom EU. Bland allmänheten betonade man behovet av rättvisa i hela livsmedelskedjan och mellan medlemsstaterna. Många av de svarande framhöll att den gemensamma jordbrukspolitikerna är viktig för EU:s livsmedelsförsörjning – det var den första kommentaren som många av de svarande gjorde, och det gällde samtliga medverkande grupper.

Många svarande från alla samhällsgrupper ansåg att en gemensam jordbrukspolitik också ska ha som mål att bevara diversifierade jordbrukssystem i hela Europa, särskilt i avlägset belägna områden, och sörja för tillhandahållandet av olika offentliga nyttigheter. Det rådde dock delade meningar om hur man skulle kunna åstadkomma detta genom den gemensamma jordbrukspolitikerna. En del menade att den gemensamma jordbrukspolitikerna är viktig för att jordbrukarna ska kunna fortsätta sin verksamhet under omständigheter då marknadsvillkoren inte ger tillräcklig ekonomisk avkastning och då det är svårt att klara de höga produktionskostnader som ofta är förknippade med tillhandahållandet av offentliga nyttigheter. De svarande som framförde den uppfattningen ansåg att jordbrukarna därför bör få stöd för att de är jordbrukare och få ersättning för de ytterligare offentliga nyttigheter som de tillhandahåller. Andra svarande ansåg att tyngdpunkten i den gemensamma jordbrukspolitikerna just bör ligga på tillhandahållandet av offentliga nyttigheter och att stöd endast bör utgå till jordbrukare som levererar dessa nyttigheter och till verksamheter som bidrar till att öka den territoriella sammanhållningen, samt upprätthåller och förbättrar livskraften i landsbygdsområden.

Fråga 2 – Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera?

Det fanns en samstämmighet i alla samhällsgrupper om att de främsta syftena med EU:s jordbruk bör vara att

- tillhandahålla ett säkert och hälsosamt sortiment av livsmedel till överblickbara och överkomliga priser,
- garantera en hållbar markanvändning,
- främja verksamheter som bevarar landsbygden och dess samhällen, samt
- trygga livsmedelsförsörjningen.

Enligt många svarande önskar medborgarna att jordbruket i EU ska respektera miljön, minska effekterna på den globala uppvärmningen och bevara den biologiska mångfalden, vattenresurser m.m. Man ansåg att hållbara familj jordbruk producerar ett brett spektrum av nyttigheter och förtjänar EU-medborgarnas erkännande. Ganska många svarande framhöll jordbrukssektorns betydelse för sysselsättningen på landsbygden. Denna uppfattning var särskilt framträdande i en rad medlemsstater.

Det fanns en utbredd enighet om att medborgarna vill ha livsmedelsprodukter av hög kvalitet. De flesta ansåg att konsumenterna bör ha tillgång till livsmedel till rimliga priser. Många andra tyckte att även jordbrukarna behöver få rättvisa priser för sina livsmedelsprodukter. Bland allmänheten ansåg man att livsmedlen ska vara nyttiga, naturliga (många sade uttryckligen att detta innebär att inga genetiskt modifierade organismer eller bekämpningsmedel bör få användas) och produceras på ett miljövänligt sätt (när det gäller vatten-, mark- och luftkvalitet) samt vara spårbara. Många framhöll även att importerade livsmedel bör motsvara EU:s höga standard.

Fråga 3 – Varför bör jordbrukspolitiken göras om?

De svarande nämnde följande huvudargument för att fortsätta reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken:

- För att göra det möjligt för jordbrukare, livsmedelskedjan och konsumenterna att hantera de allt mer instabila och fluktuerande priserna på jordbruksråvaror och livsmedel.
- För att tillgodose den allt större globala efterfrågan (och den allmänna trenden mot allt öppnare globala marknader).
- För att omstrukturera EU-bidragen inom den gemensamma jordbrukspolitiken och förenkla de administrativa rutinerna.
- För att ge större vikt åt faktorer utanför marknaden, t.ex. miljön, kvalitets- och hälsonormer, hållbarhet.
- För att möta effekterna av klimatförändringarna.
- För att ta hänsyn till konsumenternas ökade förväntningar, t.ex. i fråga om livsmedlens ursprung, kvalitetsgarantier m.m.
- För att förstärka det europeiska jordbrukets konkurrenskraft.
- För att säkra en bättre samordning med EU:s övriga politiska åtgärder för landsbygden.

Andra frågor som togs upp var: bristen på rättvisa i tillämpningen av den gemensamma jordbrukspolitiken i de 27 medlemsstaterna, livsmedelskedjans funktion, behovet av instrument för förvaltning av marknaden, småjordbrukarnas situation jämfört med det storskaliga jordbrukets samt den gemensamma jordbrukspolitikens konsekvenser för utvecklingsländerna.

Fråga 4 – Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik?

Ett stort antal av de svarande argumenterar för att den nuvarande inriktningen på jordbrukspolitiken bör behållas med endast relativt små förändringar. En annan stor grupp bland de svarande förespråkade dock en ny inriktning på den gemensamma jordbrukspolitiken för att knyta jordbrukspolitiken och jordbrukarnas ersättning närmare tillhandahållandet av offentliga nyttigheter som exempelvis miljötjänster. Att döma av svaren från allmänheten finns det ett brett stöd för en sådan inriktning. Mellan dessa två ytterligheter fanns det varierande åsikter. Man efterlyser också ökad medborgarmedverkan vid utformningen och genomförandet av den framtida politiken.

Ett brett spektrum av medel föreslogs, bland annat nya instrument för stabilisering av marknaden, utbildningsprogram, lokala strategier, producentgrupper, marknadsföring av livsmedel och förbättrad marknad samt andra data- och informationskällor. Bland allmänheten fanns det en stark övertygelse om att ett industrialiserat jordbruk borde ha lite utrymme i den gemensamma jordbrukspolitiken. Det stöd som nu ges till den typen av jordbruk borde i stället gå till mer förtjänstfulla mottagare (i missgynnade områden, bergsområden, ekologiskt jordbruk eller någon av de flera andra kategorierna som nämndes).

Slutsatser

Det är svårt att dra slutsatser från den mängd synpunkter som togs emot. Det går dock att urskilja ett antal teman som har brett stöd bland de svarande. Dessa teman representerar en medelväg. En del skulle vilja gå längre, medan andra inte alls vill gå lika långt. Bland inläggen har vi plockat fram följande tolv förslag till inriktning på den framtida politiken:

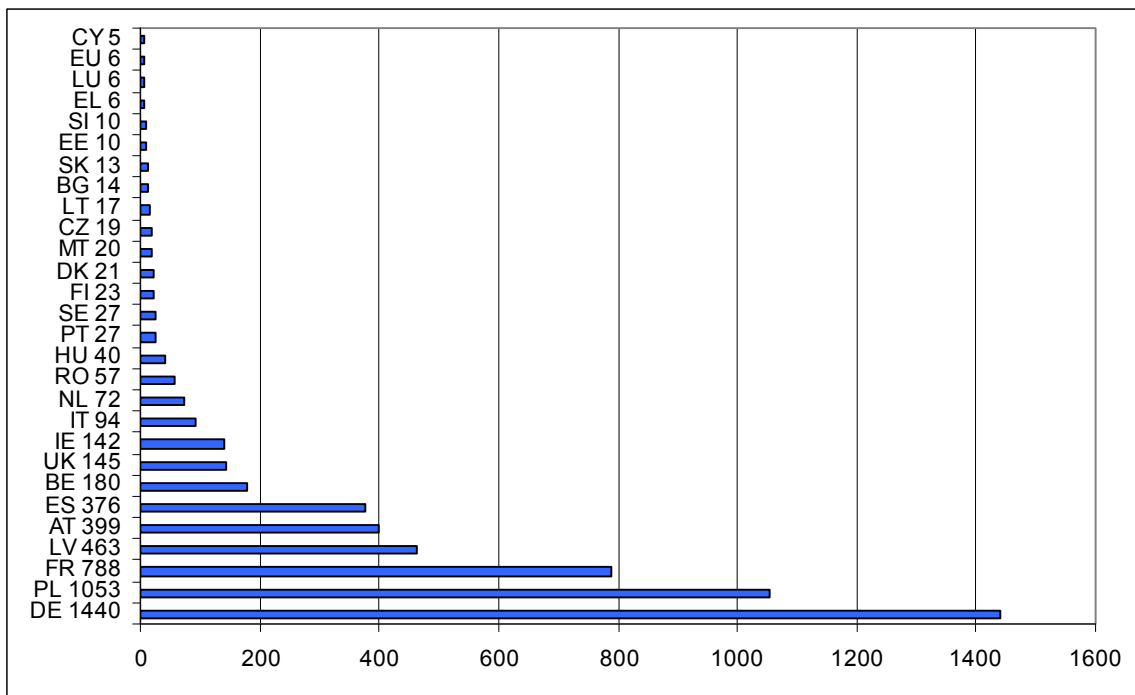
- EU bör se strategiskt på reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. I stället för partiella lösningar bör EU satsa på helhetslösningar där man beaktar såväl utmaningarna för den gemensamma jordbrukspolitiken som samspelet mellan jordbrukspolitiken och EU:s övriga politik på det interna och externa området.
- Den gemensamma jordbrukspolitiken måste trygga EU:s livsmedelsförsörjning och EU bör använda en rad olika medel för att uppnå det målet.
- Stimulansen av en ökad marknadsorientering av de mest konkurrenskraftiga eller potentiellt konkurrenskraftiga sektorerna inom det europeiska jordbruket bör fortsätta och EU bör fästa större vikt vid innovation och spridning av forskningsresultat.
- Marknadsinterventionerna bör omvandlas till ett modernt redskap för risk- och krishantering.
- EU bör erkänna att marknaden inte kan (eller inte kommer att) betala för tillhandahållandet av offentliga nyttigheter och fördelar. Här måste därför marknadens misslyckande uppvägas av offentliga insatser.

- En huvudfråga i reformen av jordbrukspolitiken måste vara att ge jordbrukarna riktig ersättning för att de tillhandahåller offentliga nyttigheter och tjänster.
  - Målen för den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara att skydda miljön och den biologiska mångfalden, bevara landsbygden, stödja landsbygdsekonomin och upprätthålla eller skapa nya arbetstillfällen på landsbygden samt begränsa klimatförändringarna.
  - EU bör ompröva utformningen av de båda stödpelarna (jordbruk och landsbygdsutveckling), klargöra sambandet mellan dem och göra tillräckliga resurser tillgängliga för en framgångsrik landsbygdsutveckling.
  - EU bör införa en rättvisare gemensam jordbrukspolitik, dvs. en politik som är rättvisare för småjordbrukare, för mindre gynnade regioner och för nya medlemsstater.
  - Det behövs ökad insyn i hela livsmedelskedjan och större inflytande för producenterna.
  - Det måste bli rättvisare konkurrensvillkor mellan inhemska och importerade produkter.
  - EU måste undvika att skada utvecklingsländernas ekonomi och kapacitet att producera livsmedel samt bidra till att bekämpa världssvälten.
-

Bilaga – Statistik över inläggen

Kategori	Antal inlägg
Allmänheten	5 473
Intressenter	93
Tankesmedjor, forskningsinstitut och andra inlägg	80
Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ¹	36

Inlägg från allmänheten offentliggjordes på webbplatsen (av respektive ursprungsland)

¹ Inläggen finns på Internet: http://enrd.ec.europa.eu/cap-consultation-process_home_en/en/debate-contributions_en.cfm.